

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobkyně : **K. O.**, státní příslušnost Kazašská republika, t.č. bytem PoS H., N. K. 5, H.-D. S., zastoupené JUDr. Karlech Sochořem, advokátem se sídlem Ostrava-Moravská Ostrava, Na Hradbách č. 2632/18, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.1.2012 č.j. OAM-361/ZA-ZA06-ZA14-2011, **o udělení mezinárodní ochrany**,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně žalobou podanou v zákonné lhůtě napadla v záhlaví označené rozhodnutí žalovaného se domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí, poté jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení. Uvedla, že správní orgán porušil ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2,3,4, § 68 odst. 3, § 17 odst. 1 správního řádu zákona č. 500/2004 Sb. a § 12 písm. a) a b) a § 14a zákona o azylu a čl. 33 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků, článek 4 odst. 3 písm. a) a c)

Směrnice Rady 2004/83/ES, článek 4 odst. 4 Směrnice Rady 2004/83/ES (Kvalifikační směrnice) a článek 4 odst. 5 téže Směrnice. Žalovanému vytýkala nedostatečné zjištění poměrů v zemi původu, a to že použil pouze obecné a útržkovité výňatky z těchto zdrojů, když navíc některá jeho tvrzení si navzájem protirečí, např. ze zprávy MZ USA o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2010 vyplývá, že jsou upřednostňováni Kazachové na vyšších funkcích ve státní zprávě a dochází k vystavování menšin předsudkům a projevům nepřátelství a oproti tomu se uvádí, že v Kazachstánu existuje státní policie vedená pod ministerstvem vnitra, která má chránit vnitřní bezpečnost, a že existují linky důvěry a všechny tyto funkce a posty zastupují pouze rodilí Kazachové a nikoliv jiné menšinové národnosti. Tyto „kontrolní mechanismy“ nemohou být účinné v ochraně lidských práv a svobod žalobkyně, jakožto Kazašské občanky ruské národnosti. Žalobkyně poukázala na případ svého přepadení v létě 2005, kdy policie nepostupovala tak, aby jí poskytla v nouzi pomoc, ale naopak jednala šikanózně, dokud trestní oznámení nevzala zpět. V žalobě dále poukázala na zprávu MZ USA ze dne 25.2.2004 o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2003, z níž vyplývají špatné výsledky v oblasti dodržování lidských práv a porušení lidských práv vládou. V téže zprávě je mimo jiné poukazováno na špatné zacházení policistů se zadrženými osobami, včetně mučení a bití, drsné podmínky ve věznicích, i když se vláda aktivně snažila tyto podmínky zlepšit, porušování práv občanů na soukromí a široké pravomoce státních zástupců pro sledování osob, autocenzura novinářů, omezování svobody shromažďování a spolčování a jiné. Správní orgán podle žalobkyně měl přihlídnout k informacím ministerstva zahraničí č.j. 107730/2003-LP z dne 3.3.2003, z níž vyplývá existence etnicky motivovaných útoků na osoby ruské národnosti na úřadech místní správy a samosprávy. Národnostní zastoupení představitelů ruské národnosti ve státní správě je neodpovídající procentnímu zastoupení v počtu obyvatel. Tyto zprávy jsou staršího data, nicméně podrobněji popisují každodenní realitu Kazachstánu a žalobkyně považuje za vysoce nepravděpodobné, že se za sedm let situace radikálně změnila. Žalobkyně a její přátelé se s diskriminačními praktikami, zejména se strany soukromých osob setkávali i z důvodu příslušnosti k pravoslavné církvi. V další části žaloby se žalobkyně zabývá problémem strachu z pronásledování a dovozuje, že opodstatněné obavy z pronásledování jsou také v důsledku diskriminace příslušníků menšin, kterou podporují i soukromé osoby, jejichž činnost vláda toleruje a nejeví ochotu zasáhnout. Tato diskriminace se projevuje i v popírání práva na práci, jakož i v odpírání řádné lékařské péče. Žalobkyně uvedla, že její dcera onemocněla ve dvou letech leukémií a ošetřující lékařka – Kazaška se s ní o léčbě odmítala bavit, neposkytla jí relevantní informace a její dceři byla poskytována podřadná péče. Na následky této zanedbané péče její dcera leukémií podlehl. V jejím případě je naprosto zjevné, že státní orgány nebyly a nejsou schopny a ochotny se uvedenými problémy zabývat a navíc při případném nahlášení i ze strany státních orgánů hrozila represe. Žalobkyně má navíc podezření, že žalovaný rozhodoval na základě informací a zpráv, které nejsou součástí spisu.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, která neprokazuje, že by žalovaný porušil některá ustanovení správního řádu a zákona o azylu. Odkázal na svůj správní spis, zejména na vlastní žádost žalobkyně

o udělení azylu a její výpověď, na použité informace o zemi původu, jakož i na samotné své rozhodnutí s tím, že postupoval v souladu s příslušnými právními normami a procesně správným způsobem. Žalovaný opakovaně uvedl, že z informací o zemi původu žalobkyně plyne, že jisté národnostní problémy v zemi původu žalobkyně přetrvávají, avšak je naprosto zřejmé, že státní orgány mají mechanismy k ochraně práv jednotlivců a žalovaný tedy není toho názoru, že by bylo zjevné, že stát není žalobkyni ochoten poskytnout přiměřenou ochranu v souvislosti s problémy se soukromými osobami. Severní oblasti země, kde žila i žalobkyně, jsou natolik ovládnuty ruským obyvatelstvem, že splývají nenásilně s hranicí se Sibiří. Zpráva USA o situaci v oblasti lidských práv za rok 2010 hovoří o upřednostňování Kazachů na vyšších funkcích ve státní správě a vystavení menšin předsudkům a projevům nepřátelství, na druhé straně však uvádí, že ruština může být dále oficiálně používána na úřadech, přestože je úředním jazykem kazaština. Podle zákona není ani možnost pracovat ve státní správě podmíněna znalostí kazaštiny. Navíc se žalobkyně nezmiňovala o tom, že by měla ambice zastávat vyšší funkci ve státní správě, či jakoukoliv jinou funkci týkající se uplatnění ve státní správě, ve kterých dochází k preferování občanů kazašské národnosti. Všechny informace hovoří o tom, že ruštině je stále oficiálně používaným jazykem, i když není jazykem úředním. Jestliže žalobkyně nesouhlasí se závěrem, že nepožádala o azyl ihned po příjezdu do ČR, žalovaný poukazuje na to, že vstoupila na území ČR na základě víza platného do 15.6.2007, avšak po tomto datu Českou republiku neopustila. O mezinárodní ochranu požádala až po několika letech nelegálního pobytu v ČR. Žalovaný navrhol, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3.1.2012 č.j. OAM-361/ZA-ZA06-ZA14-2011, připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalovaný napadeným rozhodnutím žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žadatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 nebo § 14, ani § 13 a stejně tak § 14a a § 14b zákona.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6.12.2011 sepsané formou pohovoru odpověděla na otázku, z jakých důvodů opustila svou vlast a žádá o udělení mezinárodní ochrany to, že tak učinila dne 13.5.2007, neboť nebylo možné v Kazachstánu žít kvůli její národnosti. Nemohla si sehnat práci. Po osamostatnění Kazachstánu vytlačili lidi ruské národnosti z práce. Kvůli péči kazašské lékařky zemřela její malá dcera, nepomohla jí. Dcera měla leukémii, byla s ní v nemocnici v Kazachstánu a její sestra

jí domluvila léčbu přes Červený kříž v Itálii. Potřebovala od lékaře celý chorobopis přeložený do italštiny a podklady do Itálie. Lékařka jí odmítla přepsat ručně psané lékařské dokumenty a vyhnala ji. Žalobkyní se podařilo nakonec sehnat jiného lékaře, který jí text přepsal a zjistila, že původní lékařka pozměnila údaje o její dceři. Když se ni obrátila, pohrdavě jí řekla, že jiní by se radovali, že mají zdravé dítě a že ona si stěžuje. Později dceři píchla nějaké hormony, pustila ji domů a za tři dny pro ni přijela záchranná služba, po třech dnech ji letecky převezli do nemocnice, kde dcera v kritickém stavu zemřela. Všechno co se žalobkyní dělo souviselo s její národností. O udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že nemá platné vízum a chtěla by tady zůstat. V České republice se jí líbí a našla zde přátele. V případě návratu do vlasti se obává teroristických útoků a vztahu Kazachů k Rusům. Ve vlastnoručně psaném prohlášení žalobkyně o důvodech, pro které žádá udělení azylu na území ČR uvedla, že hlavní důvod je ten, že je Ruska, která se narodila a žila v Kazachstánu. Všechny její problémy byly kvůli národnosti. Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že dne 8.12.2011 byl proveden pohovor s žalobkyní k žádosti o udělení azylu na území České republiky. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobkyně žádá o udělení mezinárodní ochrany z výše popsaných národnostních důvodů a problémů. Žalobkyně opakovaně vylíčila průběh onemocnění a úmrtí své dcery, to že si nemohla najít práci a kamkoliv šla ničemu nerozuměla, neboť všude se používá jen kazaština, která je úředním jazykem. Ruština byla jen rovnoprávným jazykem, nikoliv druhým úředním. Od roku 2004 se přestala používat, zhoršila se situace a docházelo ke konfliktům mezi Kazachy a Rusy. V roce 2005, když se vracela pozdě večer domů, byla napadena třemi Kazachy, kteří jí zbili a sebrali kabelku a igelitku. Žalobkyně z obchodu volala policii, která ji odvezla na oddělení, podepisovala do rána nějaké protokoly a od té doby každý den za ní jezdila domů po dobu celého měsíce. Její kamarád, který pracoval u policie, jí řekl, že to prý policie dělá schválně a že chtějí dosáhnout toho, aby oznámení vzala zpět. Žalobkyně s tím souhlasila a udělala to. Před ní zapálili všechny doklady, které podepsala. Žalobkyně všechno podepsala, aby ji nechali na pokoji, bylo to pro ní velmi stresující a uklidnila se až tady v České republice. Od této příhody se takovým situacím snažila vyhýbat. Také přemýšlela o přestěhování v rámci Kazachstánu nebo do Ruska, avšak v Rusku se také nežije tak dobře jako zde. Na otázku, z jakého důvodu se rozhodla požádat o mezinárodní ochranu, žalobkyně uvedla, že zde nemůže žít nelegálně bez dokladů. O mezinárodní ochranu nepožádala po svém příjezdu ihned, neboť nevěděla co má dělat a kam má jít. Bála se, že v případě žádosti o azyl jí bude žádost zamítnuta a že ji pošlou zpět.

Součástí správního spisu žalovaného jsou i informace o zemi původu žalobkyně – Kazachstánu, a to : Informace MZV ČR č.j. 130498/2009 – LPTP ze dne 19.1.2010 k č.j. MV 80043-1/OAM-2009; zpráva BBC New ze dne 23.11.2005 „Postavení ruské menšiny v zemích střední Asie“; zpráva MZ USA ze dne 8.4.2011 o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2010 a aktuální znění Infobanky ČTK – Země světa Kazachstánu.

V ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu jsou stanoveny důvody pro udělení azylu Podle tohoto ustanovení se azyl udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní

ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatnění politických práv a svobod, nebo má-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě že je osobu bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Dle ust. § 14a citovaného zákona se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle druhého odstavce citovaného ustanovení se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Nebylo prokázáno, že žalobkyně opustila Kazachstán z důvodu, že by byla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Obsahem podané žaloby žalobkyně bylo v podstatě vytýkané nesprávné vyhodnocení poměrů v Kazachstánu co se týče postavení občanů ruské národnosti. Žalobkyně opakovaně poukázala na jednotlivé případy, kdy pociťovala diskriminaci právě v souvislosti se svou ruskou národností. Dle názoru žalobkyně měl žalovaný při hodnocení tohoto problémů vycházet z informací o Kazachstánu, a to MZ USA ze dne 25.2.2004 o dodržování lidských práv Kazachstánu za rok 2003, resp. přihlédnout k informacím MZV č.j. 107730/2003-LP ze dne 3.3.2003. S tímto názorem žalobkyně nelze souhlasit, neboť poměry a zejména otázky dodržování lidských práv a svobod je nutno hodnotit ze zpráv co nejvíce aktuálních v době rozhodování o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, příp. doplňkové mezinárodní ochrany a nikoliv ze zpráv v daném případě starých devět let. Zpráva MZ USA z 8.4.2011 o dodržování lidských práv za rok 2010, co se týče národnostních, rasových a etnických menšin skutečně uvádí, že na vyšších funkcích ve státní správě byli stále upřednostňováni etničtí Kazaši, že menšiny byly vystaveny předsudkům a projevům nepřátelství, a že docházelo k útokům, ponižování a dalším přestupkům, a že příslušníci menšin byli diskriminováni v získávání nebo udržení zaměstnání. Uvádí, že kazaština je úředním jazykem, i když státní orgány či orgány samosprávy mohou oficiálně používat ruštinu stejně jako kazaštinu. Jazykový zákon měl posílit používání kazaštiny, aniž by docházelo k porušení práv občanů hovořících jinými jazyky. Podle zákona není možnost pracovat ve státní službě podmíněna schopností mluvit kazašsky, avšak většina státních úřadů oficiálně přešla na kazaštinu, což vedlo k protestům ne-Kazachů proti jazykové diskriminaci. Volební zákon ukládá prezidentským kandidátům povinnost ovládat plynne kazaštinu. Mezi ostatními formami

diskriminace kritici uváděli nedostatečné zastoupení dalších etnik ve státní správě, kdy jen dva z dvaceti ministrů byli ne-Kazaši, a snížení počtu ruskojazyčných škol. Právě na tyto projevy diskriminace žalobkyně poukázala, ovšem v jejím případě nebylo prokázáno, že by právě v důsledku této diskriminace měla potíže s výkonem zaměstnání ve státních úřadech. Žalobkyně se pouze obecně zmínila, že měla problémy jako Ruska v Kazachstánu sehnat práci. Další projev diskriminace považovala žalobkyně případ, kdy byla v roce 2005 napadena a okradena, a kdy byla přinucena diskriminačním jednáním policejního orgánu vzít své oznámení zpět. Tuto skutečnost žalobkyně opakovala ve své žalobě, avšak jak vyplynulo ze správního spisu, zejména z jejich výpovědí, žalobkyně se postupu policejního orgánu nebránila podáním stížnosti, když tato možnost obrany podle zpráv o zemi původu rovněž existovala a mohla být žalobkyní použita. Z uvedeného proto nelze učinit závěr, že v případě žalobkyně byly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany z důvodu strachu z pronásledování pro příslušnost k ruské národnostní menšině v Kazachstánu. Nebyly také prokázány důvody pro udělení doplňkové ochrany podle shora citovaného ust. § 14a zákona o azylu. Jako nedůvodné hodnotí krajský soud i vytýkané porušení správního řádu v jeho jednotlivých ustanoveních, které žalobkyně ve své žalobě uvádí. Tato porušení, stejně tak i porušení Ženevské úmluvy či Směrnice Rady 204/83/ES žalobkyně vytýká v obecné a blíže nepřezkoumatelné formě a navíc z obsahu správního spisu tato porušení zákonných předpisů nevyplývají. Dle názoru krajského soudu si pro své rozhodnutí žalovaný opatřil dostatek informací a skutečností, jednak ze samotné žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany a z protokolu o pohovoru k důvodům této žádosti, jakož i citovanými zdroji informací o zemi původu žalobkyně. Tyto skutečnosti žalovaný vyhodnotil a vyvodil z nich příslušné skutkové i právní závěry.

Po provedeném řízení a přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s.), soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s., přičemž rozhodl tímto rozsudkem bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu právnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a to písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě, dne 24. srpna 2012

**samosoudce
JUDr. Petr Indráček**